

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
вул. Огієнка, 61, м. Кам'янець-Подільський, 32300; тел.: (03849) 3-05-13, факс: (03849) 3-07-83, E-mail: post@kpnu.edu.ua
Web: <http://www.kpnu.edu.ua> код ЄДРПОУ 02125616

Від _____ № _____ На № _____ від _____

Національне агентство
кваліфікацій

nqa@nqa.gov.ua

Міністерство охорони здоров'я
України

moz@moz.gov.ua

Про розробку професійного
стандарту

Український державний університет імені Михайла Драгоманова та Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка висловлюють вдячність Міністерству охорони здоров'я України за повагу до робочої групи з розробки професійних стандартів групи професій «Вчитель-логопед», «Логопед», «Терапевт мови й мовлення».

Національним агентством кваліфікацій зареєстровано заявку зазначених вище професійних стандартів за № 219 від 01.03.2023 року, що надійшла від Українського державного університету імені Михайла Драгоманова та Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка. До складу групи розробників професійних стандартів увійшли висококваліфіковані вчителі-логопеди, науковці, асоціації логопедів, роботодавці, спеціалісти сфери охорони здоров'я: фахівці реабілітаційних центрів, лікарі-неврологи.

Український державний університет імені Михайла Драгоманова та Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка отримали лист за № 02/01.01-09/553 від 23.05.2023 року від Національного агентства кваліфікацій, в якому на прохання Міністерства охорони здоров'я України було запропоновано включити представників Міністерства охорони здоров'я та громадських організацій для розробки професійного стандарту професії «2229.2 Терапевт мови й мовлення».

Кам'янець-Подільським національним університетом імені Івана Огієнка від імені робочої групи був надісланий лист (№ 1/7773-23 від 31.05.2023 року)

УБ
КАМ'ЯНЕЦЬ-ПОДІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ОГІЄНКА
№25.00/08.00-527 від 04.08.2023
КЕП: Копилов С. А.
3FAA9288358EC0030400000078B41B005013B700

до Міністерства охорони здоров'я України та Міністерства освіти і науки України «Про розширення робочої групи» для розробки професійного стандарту професії «2229.2 Терапевт мови й мовлення» з метою включення до групи розробників представників Міністерства охорони здоров'я та громадських організацій та з проханням надати контактні дані вище означених. Але відповідь не надійшла.

Зважаючи на те, що група розробників професійного стандарту професії «2229.2 Терапевт мови й мовлення» працює над цим проектом майже 5 місяців, просимо не вилучати цей стандарт із заявки Українського державного університету імені Михайла Драгоманова та Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка на розробку професійних стандартів «Вчитель-логопед», «Логопед», «Терапевт мови й мовлення». Натомість, пропонуємо надати координати представників Міністерства охорони здоров'я та громадських організацій для включення їх до робочої розробки з.

Доцільність участі професійних вчителів-логопедів у розробленні професійного стандарту професії «2229.2 Терапевт мови й мовлення» зумовлено такими чинниками:

1. Підготовка «Терапевтів мови й мовлення» у ЗВО медичного профілю в Україні знаходиться в зародковому стані (введена наказом МОЗ №894 від 27.05.2022 р.), тому згідно з Постановою КМУ № 2021 від 03.11.2021 р. «Питання організації реабілітації у сфері охорони здоров'я», функції, покладені на терапевтів мови та мовлення, можуть виконувати вчителі-логопеди, які виконували ці функції в закладах охорони здоров'я впродовж десятиліть.

2. Підготовка фахівців-логопедів традиційно спирається на міждисциплінарний зв'язок, що передбачає викладання дисциплін психолого-педагогічного, медичного блоків, зокрема освітніх компонентів «Основи патопсихології», «Невропатологія», «Анатомія, фізіологія, патологія органів слуху та мовлення», «Неврологічні основи логопедії» та інші. Це дозволяє сформувати у майбутніх фахівців-логопедів відповідні спеціальні компетентності, необхідні для здійснення професійної діяльності, в тому числі і у закладах охорони здоров'я (поліклініках [консультативно-діагностичних центрах], профільних відділеннях [реабілітаційних центрах та реабілітаційних відділеннях лікарень], госпіталях [при неврологічних, нейрохірургічних, щелепно-лицьової хірургії, психіатричних, ЛОР та інших відділеннях]). Цей підхід був реалізований, починаючи з 1950-х років, коли в Україні розпочалася підготовка логопедів.

3. В основі підготовки фахівця-логопеда лежать ґрунтовні компетентності з медицини та реабілітології. Зміст підготовки вчителів-логопедів включає в себе формування значного обсягу медичних компетентностей, пов'язаних зі знаннями з анатомії, патології та фізіології центральної нервової та мовленнєвої систем, генетики, збору анамнезу, визначення етіології та патогенезу мовленнєвих порушень, діагностики та інтерпретації результатів з урахуванням

даних медичних обстежень (у т.ч. інструментальних) та висновків профільних лікарів, терапію мовленнєвих порушень тощо.

4. Логопедія як наука на сучасному етапі охоплює усі вікові категорії: ранній вік (до 3-х років), дошкільний, шкільний, підлітковий вік та логопедичну роботу з дорослими. Українськими науковцями проведені ґрунтовні дослідження в галузі логопедії, що охоплюють різні вікові категорії осіб з порушеннями мовлення (надалі – ПМ), які висвітлюють питання діагностики, етіології, симптоматики первинних порушень мовлення (при дислалії, ринології, алогії, афазії, заїканні, брадилалії, тахілалії, дизартрії, дислексії, дисграфії, дисфонії ін.), вторинних (при порушеннях інтелекту, аналізаторних систем, емоційно-поведінкових розладах ін.) та дегенеративних захворюваннях ЦНС. Вітчизняними науковцями були створені техніки, стратегії та протоколи відновлення, корекції, розвитку та формування усної та писемної комунікації у осіб з ПМ, а також реабілітаційні методики, призначені для роботи з особами з порушеннями голосу, просодії, темпу і ритму мовлення, артикуляційної моторики, функції дихання ін.

5. Усі найновіші дослідження українських науковців упроваджені в освітній і логокорекційний процеси. Водночас, професійні компетентності фахівців-логопедів збагачуються шляхом вивчення наукових напрацювань зарубіжних учених з логопедії, нейробіології, мовленнєвої терапії, патології мови та мовлення, альтернативної та додаткової комунікації, впливу при порушеннях ковтання, жування у дітей та дорослих, при когнітивно-комунікативних порушеннях та ін.

6. Фахівці-логопеди обізнані з МКХ-10, МКХ-11, НК-30: 2022, 2021, 2020рр., що дозволяє їм декодувати і розуміти значення медичних записів. Крім того вони ознайомлені з процедурами проведення апаратних/інструментальних досліджень (з електроенцефалографією, МРТ, КТ, ехоенцефалографією, аудіографією, назофарингоскопією, ларингоскопією, ін.). Тісно співпрацюють з лікарями-спеціалістами (отоларингологом/фоніатром, неврологом, психіатром, стоматологом/ортодонтом, ін.), що дає можливість оцінити результати клінічних досліджень та використовувати їх у логопедичній практиці.

7. З початку 1950-х років Український державний університет імені Михайла Драгоманова є провідним закладом вищої освіти в Україні з підготовки фахівців-логопедів для закладів освіти та охорони здоров'я та знаним центром наукових досліджень у цій галузі, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка забезпечує підготовку логопедів з кінця 1980-х років. Створені вітчизняні наукові школи з проблем вивчення порушень мовлення різного генезу. Жоден медичний ЗВО таким досвідом не володіє.

8. Учасники робочої групи, залучені до розробки професійного стандарту «Терапевта мови та мовлення», є висококваліфікованими фахівцями з логопедії у сфері охорони здоров'я з великим професійним досвідом практичної

логопедичної допомоги пацієнтам з різними порушеннями мовлення, мовленнєвої комунікації та/або ковтання.

Слід зазначити, що в сьогоденних складних умовах воєнного часу випускники зі спеціальності 016 Спеціальна освіта (Логопедія) успішно забезпечують надання логотерапевтичних послуг з реабілітації воїнів та інших осіб з посттравматичними станами. Пишаємося нашими фахівцями.

З огляду на вищевказане вважаємо, що вчителі-логопеди та науковці, які є членами проєктної групи, мають достатньо сформовані базові компетентності необхідні для розробки професійного стандарту професії “Терапевт мови та мовлення”.

Висловлюємо вдячність за співпрацю працівникам Міністерства охорони здоров’я України та особисто Міністру – Віктору Ляшку.

Ректор

Сергій КОПИЛОВ

Гаврилова Наталія, 0632452082